

ЗАКОН ЗА БЪЛГАРСКАТА АКАДЕМИЯ НА НАУКИТЕ

Обнародван, ДВ, бр. 85 от 15 октомври 1991 г.,
изм., бр. 90 от 22 октомври 1993 г., бр. 123
от 22 декември 1997 г., в сила от 1 януари 1998 г.

Законът за Българската академия на науките е приет от Великото народно събрание на 2 октомври 1991 г.

Чл. 1. (1) Българската академия на науките (БАН) е национална автономна организация за научни изследвания, която обхваща академичните институти и други самостоятелни структурни звена.

(2) Българската академия на науките обединява академиците и член-кореспондентите от страната, хабилитирани учени от академичните институти, както и чуждестранни членове.

(3) Българската академия на науките е юридическо лице.

Чл. 2. (1) Българската академия на науките участва в развитието на науката в съответствие с общочовешките ценности и националните интереси и съдейства за умножаване на духовните и материалните богатства на българския народ.

(2) Българската академия на науките:

1. извършва фундаментални изследвания и подготовка на висококвалифицирани специалисти самостоятелно и съвместно с висшите училища;
2. изследва историята, езика и литературата на българския народ и приносите му в световната култура;
3. разработва прогнози и дългосрочни програми за обществено-икономическото, научно-техническото, екологичното, социалното и културното развитие на страната;
4. дава становища и оценки за проекти и програми от национално значение;
5. издава научни трудове и популяризира научните изследвания;
6. извършва производствена, търговска и други дейности, свързани с провежданите от нея научни изследвания и приложението на научните резултати.

Чл. 3. (1) Българската академия на науките осъществява своята дейност въз основа на законите и на устав.

(2) Българската академия на науките публикува годишни отчети за своята научна и финансова дейност.

Чл. 4. Уставът на Българската академия на науките урежда нейното устройство и управление, реда за създаване, преобразуване и закриване на научните

институти и другите самостоятелни звена, както и други въпроси, свързани с предмета на дейността на академията.

Чл. 5. (1) Висш орган за ръководство и управление на Българската академия на науките е нейното Общо събрание. Неговите членове се избират от учените с научна степен или звание от академичните институти. За членове на Общото събрание могат да бъдат избирани хабилитирани учени, доктори на науките, член-кореспонденти и академици.

(2) Общото събрание на Българската академия на науките приема и изменя нейния устав.

(3) Общото събрание избира председателя и заместник-председателите, главния научен секретар и членовете на Управителния съвет на Българската академия на науките. За председател на академията се избира академик или член-кореспондент.

Чл. 6. (1) Научните институти и другите самостоятелни звена на Българската академия на науките извършват фундаментални научни изследвания, подготовка на кадри, приложна и технологична дейност.

(2) Директорите на институти и другите самостоятелни звена се избират чрез конкурс при условия, определени от устава.

Чл. 7. Българската академия на науките избира академиците, член-кореспондентите и чуждестранните членове в областта на науката, културата и изкуството. Изборът се извършва от академиците по ред, начин и условия, определени от правилник, утвърден от събранието на академиците и член-кореспондентите. Броят на академиците не може да надвишава 80 души, а на член-кореспондентите - 120.

Чл. 8. (1) Академиците и член-кореспондентите могат да работят на щатна длъжност до навършването на 70-годишна възраст, след което на тях се запазват условия за научна дейност и подготовка на научни кадри. Академиците и член-кореспондентите получават допълнително пожизнено месечно възнаграждение в размер, определен от правителството.

(2) Професорите, старшите научни сътрудници I степен и докторите на науките могат да работят на щатна длъжност до навършване на 65-годишна възраст, след което на тях по решение на съответния научен съвет се запазват условията за научна дейност и подготовката на научни кадри.

Чл. 9. Българската академия на науките и самостоятелните ѝ научни звена установяват и развиват връзки и сътрудничество с академии, висши училища и други организации от страната и от чужбина.

Чл. 10. (1) Имуществото на Българската академия на науките и на самостоятелните ѝ звена включва право на собственост и други вещни права, вземания, ценни книжа, патенти, дарения, дялово участие в стопански организации и сдружения и други права и задължения.

(2) Народното събрание предоставя в собственост на Българската академия на науките стопанисваните от нея държавни терени, сгради, машини, съоръжения, апаратура, книжен фонд, парични средства и други движими вещи. Разпореждането с това имущество може да се извършва само в интерес на академията и с решение на Общото събрание.

(3) Недвижимите имоти на академията се отчуждават само с решение на Народното събрание.

(4) Министърът на финансите осъществява контрол по начина и по реда на стопанисване и разпореждане върху предоставеното от държавата в собственост на Българската академия на науките имущество.

Чл. 11. (1) Българската академия на науките има самостоятелен бюджет.

(2) Приходите по бюджета на Българската академия на науките, включително и за капитални вложения, се формират от:

1. субсидии от държавния бюджет, утвърдени със закон от Народното събрание;
2. приходи по сключени договори за изследователски проекти, предложени от компетентни държавни органи, фирми и други организации;
3. приходи от реализация на интелектуални и други продукти;
4. постъпления от спомоществатели и дарения.

(3) (Нова - ДВ, бр. 123 от 1997 г., в сила от 1 януари 1998 г.) Бюджетът на Българската академия на науките и отчетът за неговото изпълнение се приема от общото събрание по ред, установен в устава ѝ.

(3) Средствата по бюджета на Българската академия на науките се изразходват за:

1. финансиране на научноизследователската дейност;
2. подготовка на кадри за науката;
3. развитие на материалната база;
4. издръжка на общоакадемичните дейности.

Чл. 12. (Отм. - ДВ, бр. 90 от 1993 г., в сила от 1 април 1994 г.)

ПРЕХОДНИ И ЗАКЛЮЧИТЕЛНИ РАЗПОРЕДБИ

§ 1. Отменят се Законът за Българската академия на науките (обн., ДВ, бр. 235 от 1949 г.; изм., Изв., бр. 28 от 1957 г.), Указ № 1029 за утвърждаване Устава на

Българската академия на науките (ДВ, бр. 38 от 1973 г.), изменен с Указ № 1105 на Държавния съвет на Народна република България (ДВ, бр. 59 от 1977 г.).

§ 2. В двумесечен срок от датата на влизането на закона в сила се формира съставът на Общото събрание на Българската академия на науките, което на първата си сесия приема устава. Общото събрание, което приема устава, се състои от 200 членове. До приемането на новия устав се прилага сега действащият.

§ 3. Изпълнението на този закон се възлага на председателя на Българската академия на науките.